

Møteprotokoll

Utvalg: Driftsutvalget

Møtested: Levanger rådhus, møterom 1045

Dato: 07.02.2024

Tidspunkt: 13:00 – 15.05

Til stede:

Navn	Funksjon	Parti	Møtte for
Andreas Jenssen Hjelmstad	leder	SP/H/FRP/KRF/V	
Merete Bøhn-Flatås	nestleder	SP/H/FRP/KRF/V	
Nina Egenæs Groven	medlem	SP/H/FRP/KRF/V	
Håvard Lutdal	medlem	SP/H/FRP/KRF/V	
Vidar Lund	medlem	SP/H/FRP/KRF/V	
Eli Kristin Johansen	medlem	SP/H/FRP/KRF/V	
Johannes Hembre-Ingul	medlem	AP	
Mathias Hallem Granaune	medlem	AP	
Siv Gjertrud Skjerve Bjøru	medlem	SV	
Lars Einar Karlsen	medlem	R/MDG/PP	
Eric Berget	varamedlem	AP	Anne Grete Krogstad

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Peter Ardon	Kommunedirektør
Marit Elisabeth Aksnes	kommunalsjef oppvekst og utdanning
Reidun Johansen	Utvalgssekretær
Torunn Austad	Rådgiver barnehage

Orienteringer

- Orientering fra enhetsleder ved Regnbuen
- Driftsutvalget – arbeidsform/rolle og reglement v/kommunedirektør og utvalgsleder.

I møte:

Onsdag 13. mars vil det bli et temamøte fra kl. 09.00, Helse- og velferd

Protokollen er godkjent av:

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
PS 1/24	Valg til godkjenning/signering protokoll	
PS 2/24	Referatsaker	
PS 3/24	Forslag til endringer i barnehagelovens med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren)- Høringssvar fra Levanger kommune	
PS 4/24	Praktisk tilrettelegging i grunnskolen- oversikt over behov for utstyr og materiell.	

PS 1/24 Valg til godkjenning/signering protokoll

Driftsutvalgets behandling av sak 1/2024 i møte den 07.02.2024:

Behandling

Forslag i møte:

Til å godkjenne og underskrive protokoll velges:
Eli Kristin Johansen og Siv Gjertrud Skjerve Bjøru

Avstemning:
Enstemmig

VEDTAK:

Til å godkjenne og underskrive protokoll velges:
Eli Kristin Johansen og Siv Gjertrud Skjerve Bjøru

PS 2/24 Referatsaker

Driftsutvalgets behandling av sak 2/2024 i møte den 07.02.2024:

Behandling

Forslag i møte:
Ingen.

Avstemning:
Enstemmig

VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

PS 3/24 Forslag til endringer i barnehagelovens med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren)- Høringssvar fra Levanger kommune

Driftsutvalgets behandling av sak 3/2024 i møte den 07.02.2024:

Behandling

Habilitet:

Merete Bøhn-Flatås, SP ba om vurdering av sin habilitet. Bøhn-Flatås er styrer i privat barnehage. Bøhn-Flatås ble av et enstemmig driftsutvalg erklært habil til å være med å behandle saken.

Forslag i møte:

Andreas J. Hjelmstad, H fremmet følgende endringsforslag:

Forslag til endringer i barnehagelovens med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren)- Høringssvar fra Levanger kommune

Nedenfor følger en oversikt over viktige endringer og kommunens forslag til høringssvar for det enkelte punkt.

1. Godkjenning av barnehager

Departementet mener at kommunen bør få større mulighet til å velge hvilke barnehager som skal godkjennes og finansieres, slik at kommunen kan sikre et mangfoldig barnehagetilbud i tråd med kommunens behov og innbyggernes ønsker. Den enkelte kommune har lokalkunnskapen og forutsetningene til å vurdere om det er behov for nye barnehager i kommunen og hvilke typer barnehager det i så fall er behov for.

Videre ønsker departementet å innføre en etableringsgodkjenning med rett til tilskudd. Lovendringen vil gjelde for alle nye private barnehager som søker om etableringsgodkjenning. Eksisterende barnehager vil beholde sin godkjenning og rett til tilskudd.

Levanger kommunes svar:

Kommunen har behov for å sikre at det er tilstrekkelig med barnehageplasser til alle barn med rett til barnehageplass. Ved å lovfeste at kommunen på et tidlig tidspunkt i etableringsprosessen av ny barnehage skal avgjøre om barnehagen får tilskudd, vil barnehageutbyggere bli sikret større forutsigbarhet enn med dagens system.

2. Kommunal forkjøpsrett

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om det bør innføres en ordning med kommunal forkjøpsrett ved salg av barnehagens eiendom.

Levanger kommunes svar:

Kommunal forkjøpsrett er aktuelt om private barnehager skal avvikles eller legges ut for salg, og hvor det vurderes at kommunen har behov for å sikre tilstrekkelig antall barnehageplasser i området/kommunen. Dette vil også kunne forhindre at større kjeder kjøper opp barnehager, dersom dette strider mot kommunens interesser.

3. Forslag om å gi kommunen mulighet til å justere antall barnehageplasser ut fra behovet for plasser:

Departementet foreslår å lovfeste en hjemmel som gir kommunen adgang til å redusere antall barnehageplasser en barnehage er godkjent for når det er nødvendig for å hindre overkapasitet i hele eller deler av kommunen. Det foreslås også å lovfeste at et vedtak om

reduksjon av antall plasser skal varsles minimum to år før ikrafttredelse, og at slike vedtak ikke kan endres oftere enn hvert tiende år. Den forslåtte bestemmelsen skal gjelde for både kommunale og private barnehager, og omfatte både nye og eksisterende barnehager. I en slik sammenheng skal private og kommunale barnehager likebehandles.

Levanger kommunes svar:

Levanger kommune støtter ikke lovforslag §5a med adgang til å redusere plasser i private barnehager. I dag er det foreldrenes behov og ønsker som styrer antall plasser i barnehagene. Levanger kommune ser ikke behov for å overstyre dette. Tomme plasser utløser ikke tilskudd og er ikke en risiko for kommunen. De aller fleste private barnehager ønsker å fylle opp ledige plasser. Det er derfor ingen grunn til å pålegge private til å ta inn ekstra barn. Ledig kapasitet i private barnehager fungerer på sett og vis som ledig beredskap som gjør det lettere for kommunen å tilpasse driften på kort varsel uten at det hefter ekstra kapitalkostnader for kommunen. Dette er en kostnad som hviler på private sin risiko og regning uten at det belaster kommuneøkonomien.

4. Forslag til endringer i reglene om beregning og tildeling av driftstilskudd til private barnehager:

Departementet legger til grunn at private barnehagers rett til tilskudd fortsetter. Formålet med foreldrebetaling og driftstilskudd er at barna i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Departementet sier at selv om det foreslås å gi kommunene økt mulighet for styring, skal private etablerte barnehager fortsatt sikres tilskudd som gjør at de kan drive i henhold til kravene i nasjonalt regelverk. Dette vil utgjøre «bunnplanken» i systemet.

Etter departementets framlegg bør kommunen gis hjemmel til å utarbeide lokal forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager. Hensikten med dette er å gi kommunene muligheter for å påvirke tilskuddsberegningen ut fra barnehagestrukturen, barnas behov og foreldrenes ønsker. Det kan være behov for å differensiere tilskudd til barnehager som deltar i særskilte satsninger, eller fordi barnehagen har høye kostnader som følge av at den bidrar til å opprettholde et tilbud i spredtbygde områder eller barnehagen er liten og har smådriftsulemper.

Levanger kommunes svar:

Levanger Kommune mener nasjonale regler og forskrifter som gir rom for lokale satsninger er mer hensiktsmessig. Det vil være mer effektivt og styrke samarbeidet lokalt. Det er viktig at det fortsatt finnes nasjonale føringer for beregning av tilskudd, som det er i dag. Levanger kommune støtter ikke lovforslag §19 innføring av lokale forskrifter for beregning av tilskudd til private barnehager. Det er vanskelig å forstå hvordan kvaliteten vil øke når mer ressurser må gå til administrasjon.

5. Tilskudd til eiendom:

Det foreslås å lovfeste at kommunen skal fatte vedtak om tildeling av eiendomstilskudd til private barnehager minst én gang i året. Departementets høringsforslag ber også om innspill til om det i tillegg bør innføres en øvre grense for hvor mye av driftstilskuddet som kan brukes på kostnader til fast eiendom, herunder husleie.

Levanger kommunes svar:

Det er positivt at tilskudd til eiendom fremdeles skal være en komponent i tilskuddsutmålingen, og at denne skiller tydeligere fra driftstilskuddet, både i valg av metode og som egen lov med tilhørende forskriftshjemmel. Det er viktig med forutsigbarhet og at kostnader blir dekket opp, og at det følges opp med veiledning og nasjonale retningslinjer om hvordan loven skal håndheves. Levanger kommune støtter å lovfeste en grense for hvor mye av driftstilskuddet som kan brukes til eiendom.

6. Private barnehager skal melde fra om opptak av barn fra andre kommuner

Departementet foreslår å lovfeste at private barnehager skal melde fra til hjemkommune og vertskommune når det tas inn barn som er folkeregistrert i andre kommuner.

Levanger kommunes svar:

Dette vil forenkle kommunens økonomistyring, fordi det vil gi bedre oversikt over hvor mange barnehageplasser kommunen kan kreve refusjon for og hvor mange plasser vi selv kjøper i andre kommuner.

7. Forslag om å gi kommunen mulighet til å gi lokale forskrifter med krav som skal gjelde for alle barnehagene i kommunen

Departementet foreslår å gi kommunen mulighet til å gi lokal forskrift om prioritering ved opptak av barn, åpningstid, bemanning, kompetanse og maksimalt nivå på foreldrebetaling og kostpenger. Lokale forskrifter skal gjelde i tillegg til de nasjonale reglene og skal finansieres av kommunen.

Levanger kommunes svar:

En lokal forskrift som gir føringer for både private og kommunale barnehager vil være positivt. Det er viktig at en lokal forskrift utarbeides i et samarbeid mellom private og kommunale barnehager, og vedtas politisk etter en høringsprosess. Lokal forskrift vil styrke likebehandling mellom private og kommunale barnehager ytterligere.

Det er imidlertid viktig at det gis sentrale føringer til utformingen av lokale forskrifter, og det forventes at ivaretagelse av lokale forskrifter vil kunne påføre mer administrativt arbeid både for kommunen og barnehagene.

8. Meldeplikt:

Departementet foreslår å lovfeste at private barnehager skal melde fra til kommunen og Utdanningsdirektoratet ved overføring av eiendom. Dette vil blant annet omfatte kjøp og salg av eiendom. Det foreslås videre å lovfeste at melding om nedleggelse, eierskifte, overføring av eiendom og andre organisatoriske endringer skal gis så snart endringen er besluttet.

Levanger kommunes svar:

For at kommunen skal kunne ha god oversikt over private og kommunale barnehager, er det hensiktsmessig at kommunen er informert om endringer som skjer.

Fra møte om høringsutkastet

Administrasjonen v barnehagemyndigheten, kommunalsjef og enhetsleder for kommunale barnehager hadde den 19.01.24 møte med styrere i private barnehagene i Levanger hvor departementets høringsforslag var tema. Flere av de private eierrepresentantene uttrykte bekymring og usikkerhet knyttet til høringsforslaget. Bekymringene var i hovedsak relatert til at forslaget medfører et utvidet styringsrom for kommunen, slik at de private barnehagenes driftsbetingelser og behov for forutsigbarhet kan oppleves å bli svekket.

Det ble videre pekt på at kommunen med økt styringsrom kan finne på å fatte beslutninger i kommunale barnehagers favør på bekostning av private barnehager.

I denne sammenhengen må det poengteres at kommunen har et nært og godt samarbeid med alle barnehagene i Levanger, uavhengig av eierform. Gode samarbeidsavtaler, faste møtearenaer, tillit, åpenhet og transparens bør være felles plattform i alt samarbeid mellom kommunen og private barnehager, så vel som grunnskoler.

Det er videre viktig å poengtere at de foreslåtte endringer i stor grad gjelder både private og kommunale barnehager, og at disse vil rammes inn av lokale forskrifter hvor det kan defineres hva som skal være innenfor administrativ beslutningsmyndighet og hva som skal til politisk beslutning.

Vurdering:

Levanger kommune ser både fordeler og ulemper med forslag til endring av barnehageloven. Økt styringsmulighet kan regulere barnehagemarkedet inn i et spor som gir best mulig bærekraft for alle barnehagene (private og kommunale) i kommunen, og kan slik bidra til at overetablering unngås. Det vil være viktig at pålagte endringer med begrunnelse i markedssituasjonen besluttes politisk for å sikre nødvendig legitimitet.

Levanger kommune vil påpeke at de foreslåtte endringene vil medføre en betydelig økning/vridning av administrative ressurser, spesielt med henvisning til forvaltning av tilskudd, godkjenninger, tilsyn og opptak. Dette bør det gis kompensasjon for. Med hensyn til økonomi, vil endringsforslaget gi større forutsigbarhet i tilskuddsberegning og utbetaling enn i dag.

Kommunedirektøren foreslår slik at Levanger kommune sender høringsuttalelse slik den framkommer i saksopplysningene med innspill som etter punkt 1-8.

Avstemning:

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens forslag og Hjelmsstads forslag, ble Hjelmsstads forslag vedtatt med 6 mot 5 stemmer (AP, SV, R)

VEDTAK:

Levanger kommune gir slik høringsuttalelse

1. Godkjenning av barnehager

Departementet mener at kommunen bør få større mulighet til å velge hvilke barnehager som skal godkjennes og finansieres, slik at kommunen kan sikre et mangfoldig barnehagetilbud i tråd med kommunens behov og innbyggernes ønsker. Den enkelte kommune har lokalkunnskapen og forutsetningene til å vurdere om det er behov for nye barnehager i kommunen og hvilke typer barnehager det i så fall er behov for.

Videre ønsker departementet å innføre en etableringsgodkjenning med rett til tilskudd. Lovendringen vil gjelde for alle nye private barnehager som søker om etableringsgodkjenning. Eksisterende barnehager vil beholde sin godkjenning og rett til tilskudd.

Levanger kommunes svar:

Kommunen har behov for å sikre at det er tilstrekkelig med barnehageplasser til alle barn med rett til barnehageplass. Ved å lovfeste at kommunen på et tidlig tidspunkt i etableringsprosessen av ny barnehage skal avgjøre om barnehagen får tilskudd, vil barnehageutbyggere bli sikret større forutsigbarhet enn med dagens system.

2. Kommunal forkjøpsrett

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om det bør innføres en ordning med kommunal forkjøpsrett ved salg av barnehagens eiendom.

Levanger kommunes svar:

Kommunal forkjøpsrett er aktuelt om private barnehager skal avvikles eller legges ut for salg, og hvor det vurderes at kommunen har behov for å sikre tilstrekkelig antall barnehageplasser i området/kommunen. Dette vil også kunne forhindre at større kjeder kjøper opp barnehager, dersom dette strider mot kommunens interesser.

3. Forslag om å gi kommunen mulighet til å justere antall barnehageplasser ut fra behovet for plasser:

Departementet foreslår å lovfeste en hjemmel som gir kommunen adgang til å redusere

antall barnehageplasser en barnehage er godkjent for når det er nødvendig for å hindre overkapasitet i hele eller deler av kommunen. Det foreslås også å lovfeste at et vedtak om reduksjon av antall plasser skal varsles minimum to år før ikrafttredelse, og at slike vedtak ikke kan endres oftere enn hvert tiende år. Den forslåtte bestemmelsen skal gjelde for både kommunale og private barnehager, og omfatte både nye og eksisterende barnehager. I en slik sammenheng skal private og kommunale barnehager likebehandles.

Levanger kommunes svar:

Levanger kommune støtter ikke lovforslag §5a med adgang til å redusere plasser i private barnehager. I dag er det foreldrenes behov og ønsker som styrer antall plasser i barnehagene. Levanger kommune ser ikke behov for å overstyre dette. Tomme plasser utløser ikke tilskudd og er ikke en risiko for kommunen. De aller fleste private barnehager ønsker å fylle opp ledige plasser. Det er derfor ingen grunn til å pålegge private til å ta inn ekstra barn. Ledig kapasitet i private barnehager fungerer på sett og vis som ledig beredskap som gjør det lettere for kommunen å tilpasse driften på kort varsel uten at det hefter ekstra kapitalkostnader for kommunen. Dette er en kostnad som hviler på private sin risiko og regning uten at det belaster kommuneøkonomien.

4. Forslag til endringer i reglene om beregning og tildeling av driftstilskudd til private barnehager:

Departementet legger til grunn at private barnehagers rett til tilskudd fortsetter. Formålet med foreldrebetaling og driftstilskudd er at barna i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Departementet sier at selv om det foreslås å gi kommunene økt mulighet for styring, skal private etablerte barnehager fortsatt sikres tilskudd som gjør at de kan drive i henhold til kravene i nasjonalt regelverk. Dette vil utgjøre «bunnplanken» i systemet.

Etter departementets framlegg bør kommunen gis hjemmel til å utarbeide lokal forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager. Hensikten med dette er å gi kommunene muligheter for å påvirke tilskuddsberegningen ut fra barnehagestrukturen, barnas behov og foreldrenes ønsker. Det kan være behov for å differensiere tilskudd til barnehager som deltar i særskilte satsninger, eller fordi barnehagen har høye kostnader som følge av at den bidrar til å opprettholde et tilbud i spredtbygde områder eller barnehagen er liten og har smådriftsulemper.

Levanger kommunes svar:

Levanger Kommune mener nasjonale regler og forskrifter som gir rom for lokale satsninger er mer hensiktsmessig. Det vil være mer effektivt og styrke samarbeidet lokalt. Det er viktig at det fortsatt finnes nasjonale føringer for beregning av tilskudd, som det er i dag. Levanger kommune støtter ikke lovforslag §19 innføring av lokale forskrifter for beregning av tilskudd til private barnehager. Det er vanskelig å forstå hvordan kvaliteten vil øke når mer ressurser må gå til administrasjon.

5. Tilskudd til eiendom:

Det foreslås å lovfeste at kommunen skal fatte vedtak om tildeling av eiendomstilskudd til private barnehager minst én gang i året. Departementets høringsforslag ber også om innspill til om det i tillegg bør innføres en øvre grense for hvor mye av driftstilskuddet som kan brukes på kostnader til fast eiendom, herunder husleie.

Levanger kommunes svar:

Det er positivt at tilskudd til eiendom fremdeles skal være en komponent i tilskuddsutmålingen, og at denne skilles tydeligere fra driftstilskuddet, både i valg av metode og som egen lov med tilhørende forskriftshjemmel. Det er viktig med forutsigbarhet og at kostnader blir dekket opp, og at det følges opp med veiledning og nasjonale retningslinjer om hvordan loven skal håndheves.

Levanger kommune støtter å lovfeste en grense for hvor mye av driftstilskuddet som kan brukes til

eiendom.

6. Private barnehager skal melde fra om opptak av barn fra andre kommuner

Departementet foreslår å lovfeste at private barnehager skal melde fra til hjemkommune og vertskommune når det tas inn barn som er folkeregistrert i andre kommuner.

Levanger kommunes svar:

Dette vil forenkle kommunens økonomistyring, fordi det vil gi bedre oversikt over hvor mange barnehageplasser kommunen kan kreve refusjon for og hvor mange plasser vi selv kjøper i andre kommuner.

7. Forslag om å gi kommunen mulighet til å gi lokale forskrifter med krav som skal gjelde for alle barnehagene i kommunen

Departementet foreslår å gi kommunen mulighet til å gi lokal forskrift om prioritering ved opptak av barn, åpningstid, bemanning, kompetanse og maksimalt nivå på foreldrebetaling og kostpenger. Lokale forskrifter skal gjelde i tillegg til de nasjonale reglene og skal finansieres av kommunen.

Levanger kommunes svar:

En lokal forskrift som gir føringer for både private og kommunale barnehager vil være positivt. Det er viktig at en lokal forskrift utarbeides i et samarbeid mellom private og kommunale barnehager, og vedtas politisk etter en høringsprosess. Lokal forskrift vil styrke likebehandling mellom private og kommunale barnehager ytterligere.

Det er imidlertid viktig at det gis sentrale føringer til utformingen av lokale forskrifter, og det forventes at ivaretagelse av lokale forskrifter vil kunne påføre mer administrativt arbeid både for kommunen og barnehagene.

8. Meldeplikt:

Departementet foreslår å lovfeste at private barnehager skal melde fra til kommunen og Utdanningsdirektoratet ved overføring av eiendom. Dette vil blant annet omfatte kjøp og salg av eiendom. Det foreslås videre å lovfeste at melding om nedleggelse, eierskifte, overføring av eiendom og andre organisatoriske endringer skal gis så snart endringen er besluttet.

Levanger kommunes svar:

For at kommunen skal kunne ha god oversikt over private og kommunale barnehager, er det hensiktsmessig at kommunen er informert om endringer som skjer.

Fra møte om høringsutkastet

Administrasjonen v barnehagemyndigheten, kommunalsjef og enhetsleder for kommunale barnehager hadde den 19.01.24 møte med styrere i private barnehagene i Levanger hvor departementets høringsforslag var tema. Flere av de private eierrepresentantene uttrykte bekymring og usikkerhet knyttet til høringsforslaget. Bekymringene var i hovedsak relatert til at forslaget medfører et utvidet styringsrom for kommunen, slik at de private barnehagenes driftsbetingelser og behov for forutsigbarhet kan oppleves å bli svekket.

Det ble videre pekt på at kommunen med økt styringsrom kan finne på å fatte beslutninger i kommunale barnehagers favør på bekostning av private barnehager.

I denne sammenhengen må det poengteres at kommunen har et nært og godt samarbeid med alle barnehagene i Levanger, uavhengig av eierform. Gode samarbeidsavtaler, faste møtearenaer, tillit, åpenhet og transparens bør være felles plattform i alt samarbeid mellom kommunen og private barnehager, så vel som grunnskoler.

Det er videre viktig å poengtere at de foreslåtte endringer i stor grad gjelder både private og kommunale barnehager, og at disse vil rammes inn av lokale forskrifter hvor det kan defineres hva som skal være innenfor administrativ beslutningsmyndighet og hva som skal til politisk beslutning.

Vurdering:

Levanger kommune ser både fordeler og ulemper med forslag til endring av barnehageloven. Økt styringsmulighet kan regulere barnehagemarkedet inn i et spor som gir best mulig bærekraft for alle barnehagene (private og kommunale) i kommunen, og kan slik bidra til at overetablering unngås. Det vil være viktig at pålagte endringer med begrunnelse i markedssituasjonen besluttes politisk for å sikre nødvendig legitimitet.

Levanger kommune vil påpeke at de foreslåtte endringene vil medføre en betydelig økning/vridning av administrative ressurser, spesielt med henvisning til forvaltning av tilskudd, godkjenninger, tilsyn og opptak. Dette bør det gis kompensasjon for. Med hensyn til økonomi, vil endringsforslaget gi større forutsigbarhet i tilskuddsberegning og utbetaling enn i dag.

Kommunedirektøren foreslår slik at Levanger kommune sender høringsuttalelse slik den framkommer i saksopplysningene med innspill som etter punkt 1-8.

PS 4/24 Praktisk tilrettelegging i grunnskolen- oversikt over behov for utstyr og materiell.

Driftsutvalgets behandling av sak 4/2024 i møte den 07.02.2024:

Behandling

Forslag i møte:
Ingen.

Avstemning:
Enstemmig

VEDTAK:

Saken tas til orientering. Levanger kommune søker Utdanningsdirektoratet om midler til utstyr og materiell til bruk for praktisk tilrettelegging i grunnskolen.